

Nr 771

Av herr **Carlsson, Eric, m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 29, angående särskilt stöd åt äldre arbetslösa m. m.*

(Lika lydande med motion nr 997 i Andra kammaren)

Som villkor för omställningsbidrag till äldre arbetslösa skall enligt propositionen nr 29 bl. a. gälla att vederbörande haft anställning eller drivit egen rörelse under sammanlagt minst 24 månader under treårsperioden närmast före arbetslöshetens början. En allmän förutsättning därutöver är att vederbörande skall stå till arbetsmarknadens förfogande. Avsikten med de föreslagna bestämmelserna torde vara att garantera att äldre-stödet verkligen så långt möjligt får karaktären av ett stöd vid omställning på arbetsmarknaden.

Det är emellertid uppenbart att en generell och ovillkorlig tillämpning av 24-månadersregeln kommer att ställa många arbetstagare och företagare, som genom näringslivets strukturomdaning förlorat sina inkomstmöjligheter helt eller i huvudsak, utanför äldre-stödet. Många äldre anställda och företagare drabbades redan före den nu aktuella kvalifikationstiden av arbetslöshet, orsakad av strukturutvecklingen. I åtskilliga fall har vederbörande sedan inte kunnat skaffa sig något nytt, mera varaktigt arbete. Trots att anledningen till arbetslösheten är strukturomdaning och trots att vederbörande står till arbetsmarknadens förfogande, skulle de alltså inte kunna få stöd i de i propositionen förordade formerna.

De omställningssvårigheter som vi härmed riktat uppmärksamheten på har varit mest svårbemästrade i glesbygderna, där nya arbetstillfällen varit svåranskaffade. En grupp som särskilt drabbats är skogskörare och skogsarbetare. Den tekniska utvecklingen i skogsbruket har medfört att många av dem förlorat sysselsättningen med skogskörningen eller skogsavverkningen och inte kunnat skaffa sig annat varaktigt arbete i orten. Till stor del gäller det innehavare av små jordbruksfastigheter och fjälllägenheter, som numera uteslutande är att betrakta som bostadsfastigheter. Vederbörande kan i många fall inte flyttas till annan ort men står till den lokala arbetsmarknadens förfogande. Densamma har då i regel kunnat erbjuda endast tillfälliga arbeten, som inte räckt till för 24-månaderskvalifikationen. Det är här i regel fråga om verkliga låginkomstgrupper, som fått sin position ytterligare försämrad genom strukturomvandlingen.

Det skulle enligt vår mening vara fel om t. ex. 24-månadersregeln fick

en så restriktiv tillämpning, att t. ex. skogskörare och skogsarbetare, som genom strukturomvandlingen förlorat tidigare anställning och inte kunnat få annan varaktig sysselsättning, ställes utanför omställningsstödet. Även om 24-månaderskravet inte är tillgodosett, bör omställningsbidrag enligt vår mening kunna utgå, om arbetslösheten är uppenbart föranledd av näringslivets strukturomvandling och om vederbörande står till arbetsmarknadens förfogande. Arbetsmarknadsmyndigheterna bör i sådana fall ha möjlighet till dispens från 24-månadersregeln.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 29 måtte medge att omställningsbidrag må kunna utgå, även om 24-månaderskravet inte är uppfyllt, i de fall då så enligt grunderna i motionen är motiverat, t. ex. beträffande omnämnda grupper av skogskörare och skogsarbetare.

Stockholm den 12 mars 1968

Eric Carlsson (cp)

Nils Nilsson (cp)

Axel Wikberg (cp)